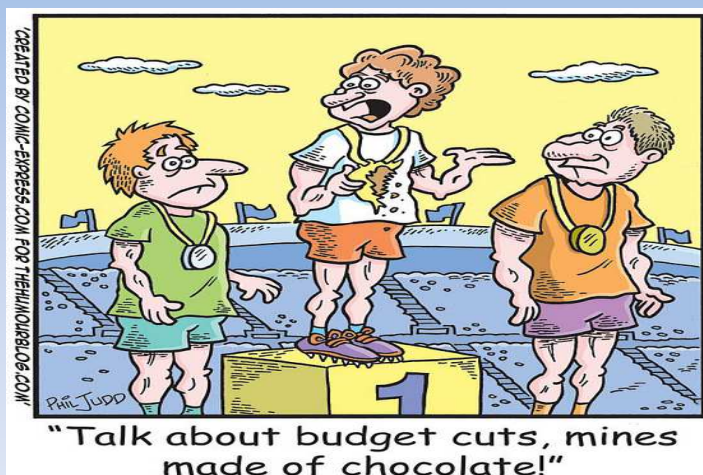

Sistem javnih financ

USPOSABLJANJE ZA IMENOVANJE V NAZIV

Ljubljana, marec 2017

Vsebina, zakaj moramo poznati JF

1. Razlogi za okrepljeno upravljanje javnih financ
2. Obseg javnih financ in 4 blagajne JF
3. Pravne podlage, fiskalne zaveze
4. Načrtovanje javnih financ
5. Državni proračun (struktura, klasifikacije)
6. Proračun za državljane oz. za kaj država porabi denar?

Odliv, odhodek., odtok „definicija v JF“

- Prihodke in odhodke obravnavamo v finančnih tokovih. Prilive in odlive pa v denarnih tokovih:
- **Odhodki** pomenijo zmanjšanje aktive oziroma sredstev ali pa povečanje pasive oziroma dolgov. Delimo jih na poslovne, finančne in druge odhodke (vplivajo na posl. izid).
- Prejemki/prilivi in **izdatki/odlivi** vplivajo na denarno stanje podjetja (likvidnost - gotovina na transak. računu ali v blagajna podjetja)

1. Kaj zajemajo „javne finance“?

- štiri blagajne javnega financiranja
- vsi javni zavodi, javni skladi in javne agencije
- vse gospodarske javne družbe
- DUTB, SDH
- Luka Koper, DARS, Eles
- SID, NLB

2. Obseg javnih financ v Sloveniji?

- 17 mrd EUR
- 9.7 mrd EUR
- 43 mrd EUR
- 25 mrd EUR
- 20 mrd EUR
- 11 mrd EUR

3. Število zaposlenih pri proračunskih uporabnikih leta 2016?

- a. 41.000
- b. 121.000
- c. 166.000
- d. 135.000

4. Pravne podlage za JF?

- a. Ustava RS
- b. Zakon o javnih financah
- c. Zakon o fiskalnem pravilu
- d. Zakon o izvrševanju proračuna RS

5. Kaj so izhodišča za načrtovanje JF?

- a. sprejeti proračuni RS (A.. B.. C. bilanca)
- b. prevzeti zakoni in obveznosti (za plače. projekti. ipd)
- c. postavljene zahteve EK
- d. realizacija preteklega leta. napoved

6. Koliko % cca predstavlja državni proračun v „celoti JF“? Koliko pa konsolidirani odhodki blagajn JF?

- a. 50%; 50%
- b. 80%; 90%
- c. 40%; 75%
- d. 20%; 50%

7. Koliko klasifikacij odhodkov DP poznamo?

- a. 2
- b. 5
- c. 3
- d. 6

8. Koliko % cca predstavljajo EU odhodki v odhodkih DP?
Katere ekonomske kategorije so ključne?

- a. 4-20%
- b. 3-9%
- c. 2-10%
- d. 5-15%

9. Za katere ekonomske izdatke damo največ denarja v konsolidirani BJK?

- a. plače
- b. investicije
- c. „materialci“
- d. transfer
- e. obresti
- f. rezerva

10. Katera politika porabi največ denarja v DP?

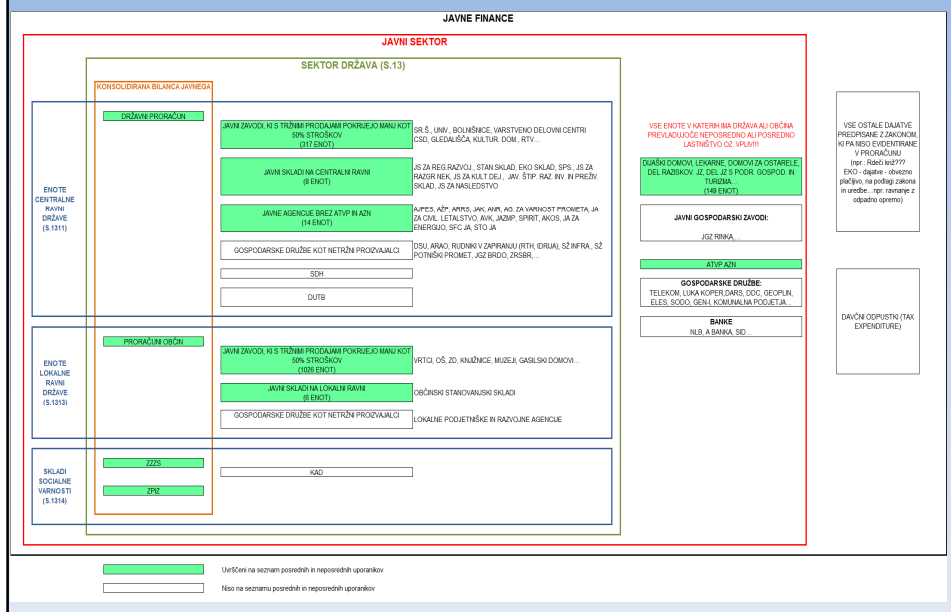
- a. socialna varnost
- b. podjetništvo in konkurenčnost
- c. servisiranje javnega dolga
- d. izobraževanje in šport
- e. pokojninsko varstvo
- f. ekonomska in JF politika

Zakaj moramo upravljati z javnimi financami / odhodki

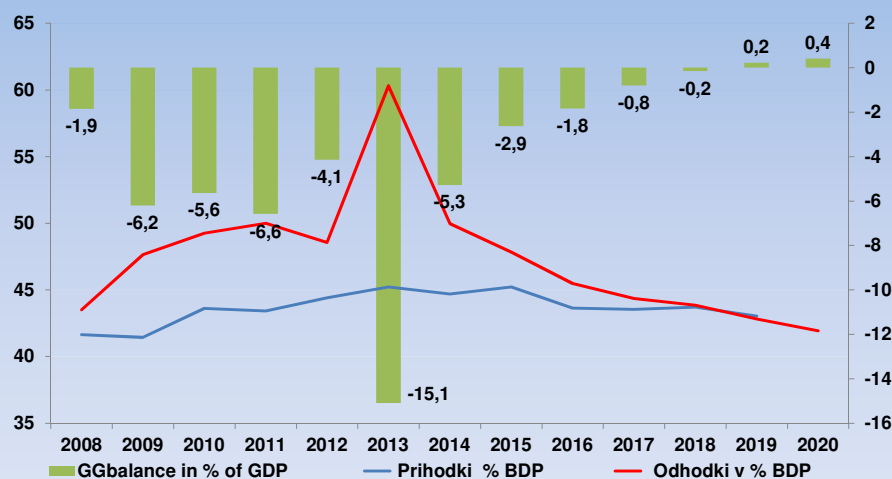
- Vlade porabijo več kot ustvarijo
- Primanjkljaji vodijo do nevzdržnega dolga
- Denarna politika potrebuje zdrave javne finance
- Povezuje srednjeročno načrtovanje in razvoj
- Obvezuje odločevalce v ekonomski politiki. manj prostora za politično manevriranje.
- Transparentnost in „enostavnost“ fiskalnega načrtovanja z jasnimi prioritetami in cilji.
- Priprava proračunov je tehnično in politično lažja.

Velika slika javnih financ

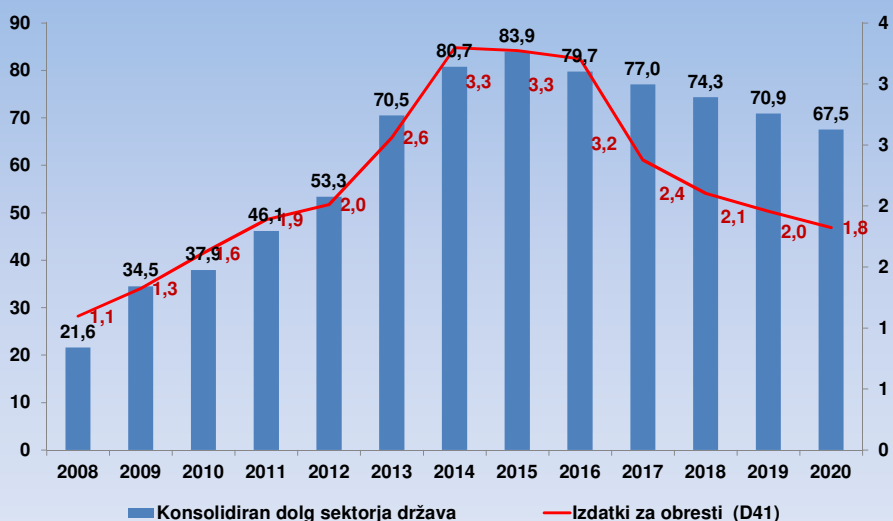

Gibanje prihodkov, odhodkov in primanjkljaja sektorja država

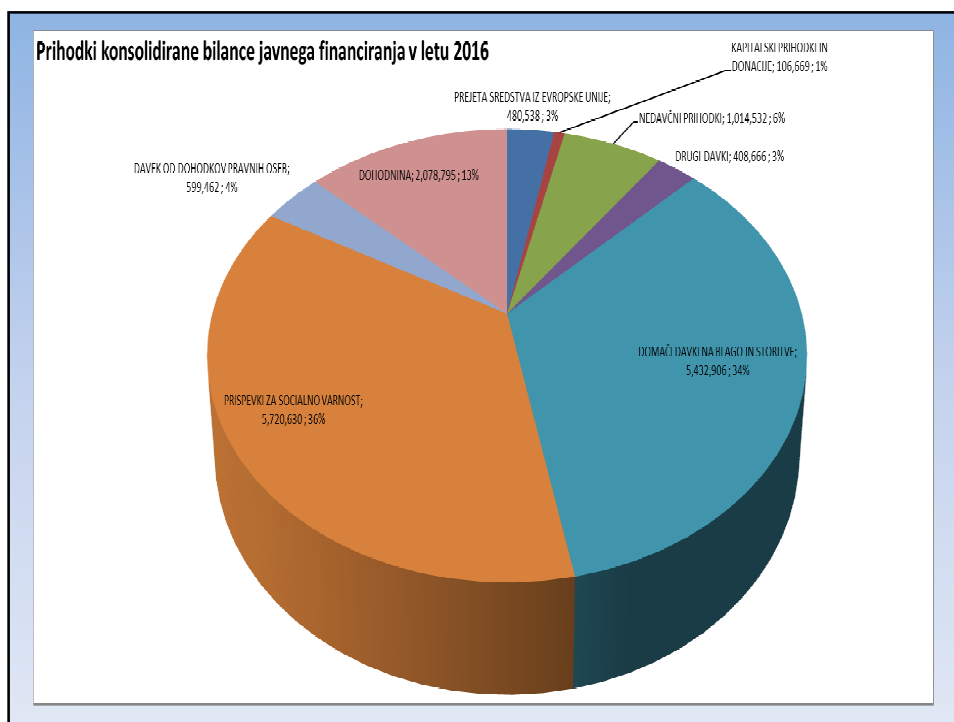

Vir: Ministrstvo za finance, SURS, Program stabilnosti

Konsolidiran dolg sektorja država

Vir: Ministrstvo za finance

Pravne podlage

Ustava RS 148. člen:

- Prihodki in izdatki proračunov države morajo biti srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja, ali pa morajo prihodki presegati izdatke. Od tega načela se lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo.
- Z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev, se določijo način in časovni okvir izvajanja načela iz prejšnjega odstavka, merila za določitev izjemnih okoliščin in način ravnanja ob njihovem nastopu.

Zakon o fiskalnem pravilu

- Način ter časovni okvir izvajanja načela srednjeročne uravnoteženosti prihodkov in izdatkov proračunov države brez zadolževanja (formula oz. doseganje MTO)
- Okvir za pripravo proračunov: za posamezna leta določi ciljni saldo sektorja država in najvišji obseg izdatkov sektorja država za 4 blagajne
- Delovanje Fiskalnega sveta kot neodvisnega in samostojnega državnega organa

Zakon o javnih financah

- Srednjeročno načrtovanje fiskalne politike (DPRP, SFS)
- Proces priprave državnega proračuna

Zakon o izvrševanju proračunov t. t+1

Načrtovanje javnih financ

Makroekonomski okvir (UMAR)

Javnofinančni cilji – srednjeročni okvir

Politika prihodkov

- Davki
- Prispevki
- Dividende
- Učinkovitost pobiranja dajatev

Politika odhodkov

- Plače v javnem sektorju
- Stroški blaga in storitev
- Transferi posameznikom
- Subvencije podjetjem
- Učinkovitost potrošnje
- Investicije (EU!)

Upravljanje dolga

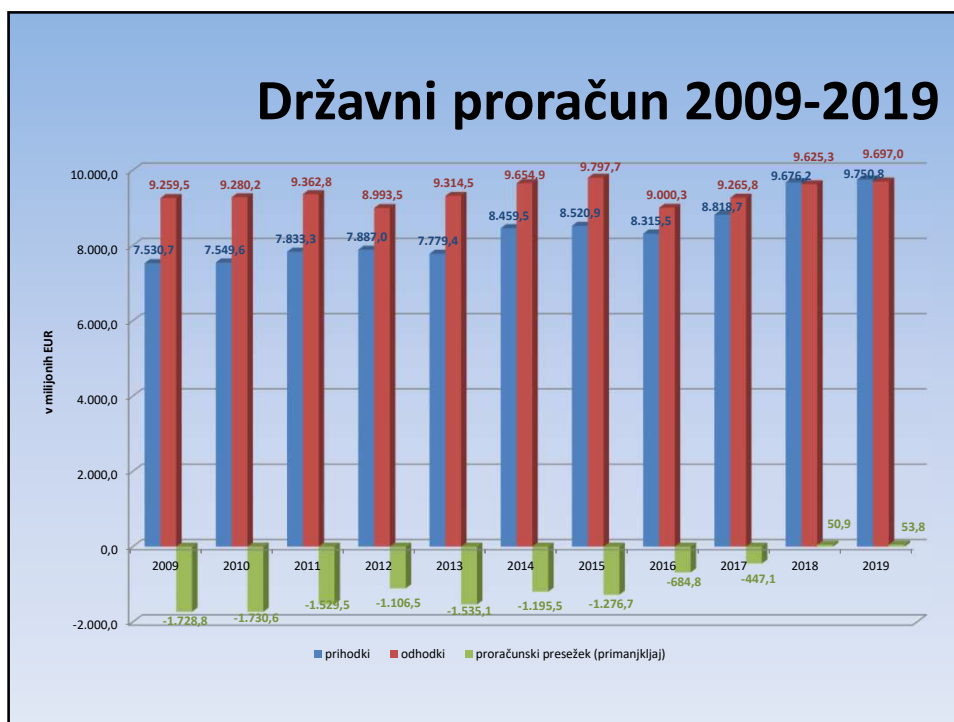
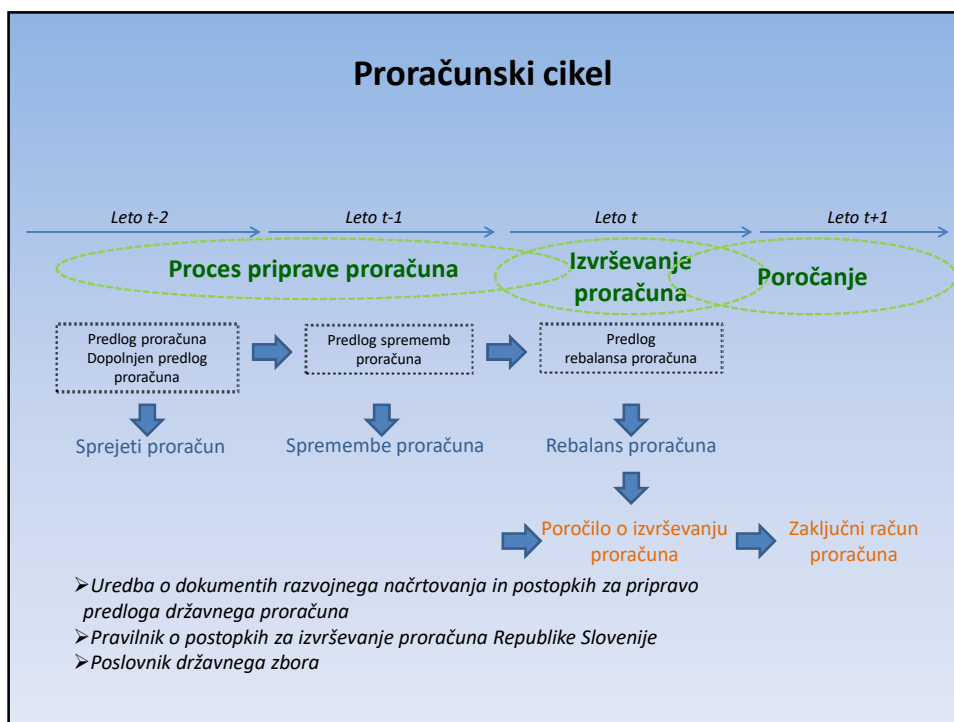
Cilji politike javnih financ

v % BDP	2016	2017	2018	2019
Nominalni saldo	-1,9	-0,8	+0,4	+0,8
Strukturni saldo – ocena MF	-0,9	-0,7	-0,1	+0,1
Sprememba strukturnega salda (fiskalni napor) - OCENA MF	0,4	0,2	0,6	0,2
Zahtevan fiskalni napor – EK	0,6	0,6	0,6	

Vir: Osnutek proračunskega načrta 2018 in Program stabilnosti 2017

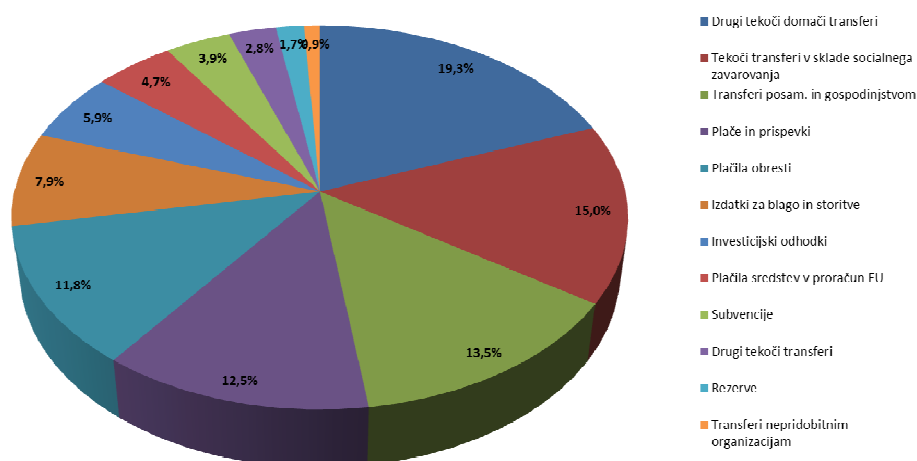
Državni proračun

- Proračun RS je akt države, s katerim so predvideni vsi prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki države za eno leto.
- Proračun sprejme Državni zbor po predpisanem postopku.
- Državni proračun je instrument, ki ga ima vlada na voljo pri izvajanju večletne makroekonomske politike, katere cilj je zagotavljanje stabilnih javnih financ in pospeševanje gospodarskega razvoja.
- Temeljne naloge pri upravljanju proračuna so uresničitev proračuna v okvirih in za namene, kot je bil sprejet, njegovo pravočasno in fleksibilno prilagajanje spremenjenim fiskalnim okoliščinam in uresničevanje v proračunu zastavljenih družbenih in gospodarskih ciljev.

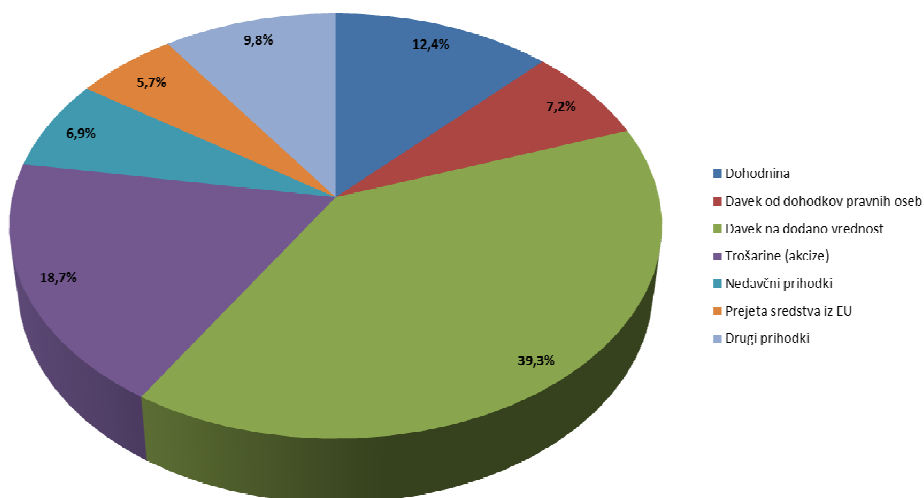
Struktura odhodkov proračuna po ekonomskih namenih

Odhodki državnega proračuna - realizacija 2016

Struktura prihodkov proračuna

Prihodki državnega proračuna realizacija 2016
skupaj prihodki 8.315,5mio EUR

Proračun za državljane

- Prikaz proračuna RS. razumljiv za širšo
- Grafični prikazi. enostavna sporočila

http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/page/uploads/slike/prora%C4%8Dun/Infografika_PRORACUN_2017_KONCNI.pdf

